

SIMULYATSION O'QITISH ORQALI TIBBIY TA'LIMDA AMALIY KO'NIKMLARINI RIVOJLANTIRISH

Usmonova Shaxlo Saitmuxamatovna

Hamshiralar akademiyasi katta o'qituvchisi

Annotatsiya: Mazkur maqolada tibbiy ta'lurma simulyatsion o'qitish usullarining ahamiyati va samaradorligi tahlil qilinadi. Simulyatsion o'qitish orqali talabalarga amaliy ko'nikmlarni rivojlanirish, klinik vaziyatlarni xavfsiz muhitda mashq qilish va xatoliklardan o'r ganish imkoniyati yaratiladi. Shuningdek, bu metod tibbiyot sohasida yuqori malakali mutaxassislar tayyorlashda muhim rol o'yndaydi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, simulyatsion o'qitish usullari tibbiy bilimlarni samarali o'zlashtirishga hamda real klinik amaliyotga tayyorgarlikni oshirishga yordam beradi.

Kalit so'zlar: simulyatsion o'qitish, tibbiy ta'lim, amaliy ko'nikmalar, klinik mashg'ulotlar, tibbiyotda innovatsiya, xavfsiz muhit, jarrohlik amaliyoti, diagnostika.

Kirish. Tibbiy ta'lim zamонавија dunyoda nafaqat nazariy bilimlarni, balki amaliy ko'nikmlarni ham o'rgatishni talab qiladi. Tibbiy soha nafaqat bilimga, balki yuqori malakali mutaxassislarga ham muhtoj. Shuning uchun tibbiy ta'lurma o'qitish metodlari doimo rivojlanib boradi. Bugungi kunda simulyatsion o'qitish usullari tibbiy ta'lurma eng samarali va zaruriy metodlardan biriga aylangan. Bu metod orqali talabalar amaliy ko'nikmalarini rivojlanirishi, klinik vaziyatlarni xavfsiz muhitda mashq qilishlari, shuningdek, real klinik sharoitlarda yuzaga kelishi mumkin bo'lgan noaniqliklarni bartaraf etish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Simulyatsion o'qitish, ayniqsa, tibbiyotda o'quvchilarga xavfsiz tarzda murakkab jarrohlik amaliyotlari, diagnostika va tibbiy yordamlashish jarayonlarini o'rgatishda muhim ahamiyatga ega. Bu o'quv usuli, o'quvchilarga o'z bilimlarini amaliyotda sinab ko'rish imkoniyatini beradi va ularni xatoliklardan o'r ganishga undaydi.

Bugungi kunda tibbiy ta'limda simulyatsion o'qitish usullari muhim ahamiyat kasb etmoqda. Ushbu metod tibbiy bilimlarni nafaqat nazariy, balki amaliy jihatdan o'rgatishning samarali vositasiga aylangan. Tibbiy mutaxassislar uchun zarur bo'lgan ko'nikmalarini rivojlantirishda simulyatsiya o'qitishning roli tobora ortib bormoqda. Bu metod o'quvchilarga haqiqiy bemorlar bilan ishlashdan oldin xavfsiz muhitda tajriba orttirish imkonini beradi. Simulyatsiya o'qitishning eng katta afzalliklaridan biri – o'quvchilarga real klinik vaziyatlarni, masalan, noyob kasalliklarni yoki yuqori xavfli jarrohlik amaliyotlarini tajriba qilish imkonini berishdir. Bu, ayniqsa, tibbiyotda tajriba qilishning o'ziga xos xavf-xatarlarini hisobga olgan holda muhimdir. Shuningdek, simulyatsiya yordamida o'quvchilar amaliy protseduralarni xavfsiz va nozik tarzda bajarishni o'rghanadilar, bu esa o'z navbatida ularning kasbiy ishonch va malakasini oshiradi. Simulyatsiya o'qitish shuningdek, jamoaviy ish, muloqot va qaror qabul qilish ko'nikmalarini rivojlantirishda ham katta ahamiyatga ega. Tibbiyotda samarali jamoaviy ish va yaxshi muloqot zarur bo'lib, simulyatsiya o'quvchilarga turli kasb egalari bilan birgalikda ishlashni, bemorlar bilan to'g'ri muloqot qilishni o'rgatadi. Bu metod o'quvchilarga real klinik sharoitda yuzaga kelishi mumkin bo'lgan vaziyatlarda o'zaro hamkorlikda ishlashni o'rgatadi. Bundan tashqari, simulyatsiya o'qitish o'quvchilarga darhol fikr-mulohaza olish imkonini beradi. Bu, o'z navbatida, ta'lim jarayonini tezlashtiradi va o'quvchilarga o'z xatolarini tushunish va ularni tuzatish imkoniyatini yaratadi. Shuningdek, bu metod doimiy ravishda o'rghanish va o'z ustida ishslash madaniyatini rivojlantirishga yordam beradi.

Xulosa qilib aytganda, simulyatsion o'qitish tibbiy ta'lim sifatini oshirishda muhim rol o'ynaydi. Bu metod amaliy va soft skills ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi, shuningdek, o'quvchilarga haqiqiy klinik muhitga tayyor bo'lishlariga imkon yaratadi. Tibbiy ta'limda simulyatsiya o'qitishning o'rni davom etarli ravishda ortib borishi kutilmoqda, bu esa tibbiy xodimlarning sifatlari tayyorlanishiga va bemorlar uchun samarali g'amxo'rlik ko'rsatishga olib keladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Gaba, D. M. (2004). The future vision of simulation in healthcare. *Quality and Safety in Health Care*, 13(Suppl 1), i2–i10.
2. Issenberg, S. B., McGaghie, W. C., Petrusa, E. R., Gordon, D. L., & Scalese, R. J. (2005). Features and uses of high-fidelity medical simulations that lead to effective learning: A BEME systematic review. *Medical Teacher*, 27(1), 10–28.
3. Kneebone, R. (2005). Evaluating clinical simulations for learning procedural skills: A theory-based approach. *Academic Medicine*, 80(6), 549–553.
4. Okuda, Y., Bryson, E. O., DeMaria, S., Jacobson, L., Quinones, J., Shen, B., & Levine, A. I. (2009). The utility of simulation in medical education: What is the evidence? *Mount Sinai Journal of Medicine: A Journal of Translational and Personalized Medicine*, 76(4), 330–343.
5. Ziv, A., Small, S. D., & Wolpe, P. R. (2000). Patient safety and simulation-based medical education. *Medical Teacher*, 22(5), 489–495.